

2a JORNADA PATRIMONI I ESCOLA

La complicitat amb l'escola com a estratègia per incorporar el currículum competencial a les activitats educatives patrimonials

L'any 2015, a la 1a Jornada Patrimoni i Escola, es va plantejar la necessitat d'incorporar el marc competencial en el disseny de les activitats educatives dels equipaments patrimonials. Si bé alguns dels equipaments mencionen l'aprenentatge competencial com a base de les seves propostes, aquestes encara són minses i la realitat és que en el seu desenvolupament s'hi detecten mancances importants.

La bona voluntat dels tècnics i educadors que dissenyen i desenvolupen les activitats, no és suficient per garantir l'adequació de les activitats a les necessitats pedagògiques actuals. Cal oferir espais de formació permanent que els ajudin a fer-ho. Però la formació no serà efectiva si no es fa en col·laboració amb els directament afectats: els docents.

Així doncs, es va proposar el treball col·laboratiu entre tècnics i educadors del patrimoni i docents de les escoles, com a eina que, en clau de complicitat, permeti generar propostes didàctiques d'èxit. Igualment, es va fer palesa la necessitat de garantir la continuïtat del treball entre jornades, en base a la creació d'una comunitat de pràctica permanent.

A partir d'aquest objectiu, la II Jornada Patrimoni i Escola, us ofereix un espai de formació i d'intercanvi amb dos tipus principals d'activitats: les sacsejades que ens permetran trencar esquemes i plantejar noves mirades, i els còctels, que ens presentaran experiències pràctiques i participatives. Igualment, representarà el tret de sortida de la Comunitat de Pràctica permanent que ha de servir per implantar propostes innovadores als diferents equipaments patrimonials i als centres docents.

El programa s'ha elaborat tenint en compte tres idees-clau que, de forma transversal, impregnaran totes les sessions:

- **Realitat.** Les activitats educatives patrimonials representen un valor educatiu *per se*, ja que posen en contacte l'alumnat amb la realitat històrica, arqueològica, natural, artística, etc., un dels eixos del nou currículum.
- **Competències.** El currículum del Departament d'Ensenyament planteja, com a una de les seves finalitats principals, Consolidar el treball per competències a l'escola. És obligat doncs, que les activitats educatives patrimonials hi estiguin en sintonia.
- **Col·laboració.** Si l'èxit educatiu de les activitats dels equipaments patrimonials s'ha de basar en l'aprofitament de la realitat que els equipaments ofereixen i en l'alineament amb el currículum per competències, és obligat que el seu disseny sigui fet en col·laboració entre els tècnics dels equipaments i els docents dels centres docents.

La **2a Jornada Patrimoni i Escola** és fruit del desplegament de l'Acord Marc entre el Departament de Cultura i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, per a la millora de la utilització pedagògica del patrimoni i de l'accés i ús per part de la comunitat educativa.

PROGRAMA

MATÍ

- 9:00h.** Recollida de la documentació
- 9:30h.** Benvinguda a càrrec de a càrrec de Jusèp Boya, director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni; Margarida Sala, directora del Museu d'Història de Catalunya, i Joana Ferrer, cap del Servei d'Orientació i Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament i coordinadora de l'Acord Marc des del Departament d'Ensenyament.
- 9:40h.** **Presentació de l'acte de celebració del vintè aniversari dels projectes educatius del Museu d'Història de Catalunya.** A càrrec del Servei Educatiu del MHC.
- 10:00h.** **Presentació de les accions i projectes més importants de l'Acord Marc de Col·laboració entre el Departament de Cultura i el Departament d'Ensenyament.** A càrrec de Maria Cacheda, coordinadora d'Acció Educativa de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural.
- 10:15h.** **Presentació de la Comunitat de Pràctica Patrimoni i Escola.** A càrrec de Margarida Loran, consultora independent.
- 10:30h.** **Presentació de l'estudi: Informe sobre els serveis educatius dels museus registrats del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre.** A càrrec d'Anna Catà d'Auriga, Serveis Culturals.
- 11:15h.** Pausa-cafè
- 11:30h.** **Sacsejada 1: *¿Quien piensa este museo soy yo? Las pedagogías invisibles del departamento de educación.***

A càrrec de Lucía Sánchez, professora titular de Secundària, doctora en Didàctica de l'Expressió Plàstica i cofundadora del col·lectiu Pedagogías Invisibles.

Es buscarà repensar els mecanismes que els diferents departaments d'educació de museus i centres patrimonials utilitzen per dirigir-se al públic escolar. El nostre objectiu és detectar quines són les idees preconcebudes que tenim sobre com ha de ser un projecte didàctic, reflexionar sobre les possibilitats per fer una proposta de co-creació amb el centre, i planificar una activitat que ens porti a una veritable transformació educativa a través del patrimoni.

12:30h. Sacsejada 2: Preparats, llestos... (r)evolució? La implicació de la universitat en la formació de docents, educadors i tècnics del patrimoni.

A càrrec de Neus Banqué, professora de la UAB, doctora en Didàctica de les Ciències Experimentals i cofundadora de Rizoma, Educació Transferència, SL.

En els darrers anys són diverses les experiències que posen en diàleg la universitat, l'escola i els equipaments patrimonials en la formació dels seus equips. Quines implicacions té aquesta relació? Hi estem preparats? La determinació de totes tres institucions esdevé un element clau per a continuar amb aquesta cursa de fons: preparats, llestos... (r)evolució?

13:30h. Pausa-dinar

TARDA

15:00h. Còctels d'experiències simultanis I

1. **El Museu a l'escola, una experiència innovadora dins del Programa Magnet.** A càrrec de Marc Furió, investigador de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crussafont i Laura Fernández, mestra i membre de l'Equip Directiu de l'Escola Pública Samuntada de Sabadell. *Lloc: Auditori*
2. **La didàctica al servei de la museografia i viceversa.** A càrrec de Guido Ramellini, Vicepresident del Museu de la Matemàtica de Catalunya(MMACA) i Quim Tarradas, professor de l'INS Muntaner de Figueres, vocal del MMACA. *Lloc: Aula 7*
3. **Confluències entre museu i escola. Els projectes interdisciplinaris al MAMT.** A càrrec de Marisa Suárez, cap de Projectes i Difusió del Museu d'Art Modern de Tarragona i Beatriz Pérez mestra de l'Escola pública Sant Salvador de Tarragona. *Lloc: Taller de l'historiador*

16:15h. Còctels d'experiències simultanis II

4. **Connectem amb ... Museu, escola, barri.** A càrrec de Teresa Vila del Servei Educatiu del Museu de Ciències Naturals de Barcelona i Enric Reverter, mestre de l'Escola pública Catalònia de Barcelona. *Lloc: Auditori*
5. **El museu entra a l'escola.** A càrrec de Carme Comas, cap de l'Àrea de Difusió i Acció Cultural del Museu Episcopal de Vic i Sílvia Toneu, mestra i coordinadora d'Educació Infantil de l'Escola pública Joan XXIII de Balenyà. *Lloc: Aula 7*

6. **Aprenentatge, comunitat i patrimoni: experiència pilot d'aprenentatge-servei al Museu d'Arqueologia de Catalunya.** A càrrec de Joan Muñoz, responsable de Públics, Comunicació i Acció Educativa del Museu d'Arqueologia de Catalunya i Ricard Llop Altés, professor de l'Escola Joan Pelegrí de Barcelona. *Lloc: Taller de l'historiador*

17:30h. Conclusions

18:00h. Cloenda

18:30h. Visita guiada al Museu d'Història de Catalunya